Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-1184

9.12.2021

Tryg Forsikring NUF

Rettshjelp

Tvist oppstått før tegning? – sikrede part i tvist før han ble formell eier?

Sikrede planla å overta en hytta fra sin mor. Før han overtok hytta, engasjerte han sensommeren 2015 advokat som tilskrev grunneier vedrørende formalisering av veirett. Grunneiers advokat bestred ikke at det forelå veirett, men bestred at han hadde plikt til å tinglyse rettigheten. Sikredes advokat svarte at tinglysing kunne utstå. Sikrede overtok hytta i desember 2015 og tegnet da forsikring på den. Fra mai 2020 ble forsikringen flyttet til Tryg. Høsten 2020 fikk sikrede og to andre hytteeiere i samme situasjon kjennskap til at grunneier planla å selge eiendommen uten å opplyse om veiretten. Sikredes advokat tilskrev derfor grunneier og ba om at erklæring om veirett ble underskrevet slik at dette kunne tinglyses. I brevet varslet advokaten om at det ville tas ut sak for jordskifteretten om veiretten ikke ble erkjent. Sak for jordskifteretten ble deretter reist i oktober 2020. Sikrede søkte om rettshjelpdekning for tvisten, men selskapet har avslått med henvisning til at tvisten var en fortsettelse av tvisten fra 2015 og dermed var oppstått før forsikringen ble satt i kraft i mai 2020. Nemnda kom til at sikrede hadde krav på rettshjelpsdekning da sikrede først ble part i tvisten i egenskap av eier eller fester fra det tidspunktet han overtok den aktuelle eiendommen.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: forsikringssum kr 100 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for utgifter til rettshjelp og spørsmål om tvisten er en fortsettelse av tvist oppstått før forsikringen ble tegnet.

Sikredes rettshjelpforsikring gjelder ifølge vilkårenes pkt. 1:

> når sikrede er part i tvist i egenskap av eier eller fester av forsikret eiendom.

Av pkt. 4.1 fremgår følgende:

> Med tvist forstås at et krav er fremsatt og bestridt, helt eller delvis, muntlig eller skriftlig. Tvisten må ha oppstått mens forsikringen er i kraft.

Sikrede overtok den forsikrede hytta fra sin mor i desember 2015. Før sikrede kjøpte hytta av moren, benyttet han seg av kostnadsfri advokatbistand gjennom sitt medlemskap i organisasjonen L. Advokaten tilskrev 27.8.15 grunneier og viste til avtale med tidligere eier om rett til å bruke og anlegge bilvei over eiendommen. Advokaten fremsatte krav om at grunneier fylte ut og returnerte tinglysningsskjema for veirett. Innledningsvis i brevet opplyste advokaten at han representerte sikrede og en annen hytteeier, og at sikrede planla å kjøpe hytta fra sin mor.

Grunneier svarte via sin advokat 1.9.15 at han erkjente at det forelå en veirett over hans eiendom og frem til tre hytter. Han påpekte at veien ikke var opparbeidet, og at en eventuell senere opparbeidelse måtte skje i samarbeid med ham, herunder om valg av trasé m.m. Grunneier motsatte seg imidlertid å samtykke til tinglysning av veiretten:

> Når det gjelder dine klienters krav om at [grunneier] skal samtykke til å tinglyse rettighetene på hans eiendoms grunnbokblad, kan vi ikke se at det foreligger en slik plikt. Dersom dine klienter ønsker å opprettholde dette kravet ber vi om at det påvises en hjemmel som grunnlag for kravet.

I brev av 9.11.15 skrev sikredes advokat blant annet følgende:

> Spørsmålet om tinglysning av veirettene kan for mine klienter utstå inntil videre.

Grunnet sykdom hos én av de andre hytteeierne ble veien etter det opplyste ikke etablert.

Høsten 2020 ble hytteeierne oppmerksomme på at grunneier planla å selge eiendommen uten å opplyse om at det forelå en avtale om veirett til hyttene. Sikrede engasjerte advokat, som 14.9.20 tilskrev grunneier:

> På vegne av [sikrede] krever jeg derfor at du erkjenner veirettens eksistens ved din underskrift og påfører fødsels- og personnummer i den opprinnelige erklæringen av 14.10.2011 som er vedlagt, og sender den i original med posten til meg. Erklæringen vil deretter bli tinglyst for å sikrede rettsvern for rettigheten.

Advokaten varslet samtidig om at saken ville bringes inn for rettslig behandling i jordskifteretten dersom grunneier ikke vedkjente seg veiretten.

Sikrede, og de to andre hytteeierne, fremmet krav om sak for jordskifteretten 13.10.20. Jordskifteretten ba om grunneiers tilbakemelding på om det var tvist om veiretten. Grunneier bekreftet dette 21.2.21.

Etter det opplyste er saken etter jordskiftemøtet nå løst i favør hytteeierne.

Sikrede søkte om dekning for påløpte advokatutgifter i tvisten mot grunneier. Selskapet avslo dekning med henvisning til at forsikringen først ble tegnet fra 5.5.20, mens tvisten oppstod i 2015.

Etter det opplyste hadde sikredes mor hytta forsikret i Sparebank1. Da sikrede overtok hytta i desember 2015, forsikret han denne i C. via sitt medlemskap i L.

Sikrede krever dekning for utgiftene til advokat i saken.

Selskapet avviser ansvar og anfører at forsikringen ikke var i kraft på tvistetidspunktet. Det var tvist om tinglysning av veiretten i 2015, og det samme kravet ble fremsatt på nytt i september 2020. Tvisten gjelder de samme faktiske og rettslige forhold som ble tvistet om i 2015. Tvisten i 2020 er en fortsettelse av tvisten fra 2015. Hytta ble først forsikret i selskapet i mai 2020, og forsikringen var følgelig ikke i kraft på tvistetidspunktet. Sikrede har dermed ikke krav på rettshjelpdekning hos Tryg, men må fremme kravet til det forsikringsselskapet som hadde hytta forsikret når opprinnelig tvist oppstod.

I rettshjelpvilkårene er det tilstrekkelig å være part i tvist, det er ikke et krav om at sikrede skal være rettslig part i saken, jf. FSN 1270, som tilsier at det er tilstrekkelig at sikrede har en stor og reell interesse i sakens utfall. Kravet i 2015 var fremsatt for å ivareta sikedes interesser som fremtidig eier av hytta, og han hadde klar rettslig interesse av utfallet. Sikrede var dermed part i tvisten i 2015. Dersom sikrede ikke var å anse som part i tvisten i 2015, må det vurderes om tvistegrunnlaget forelå da han ble part i 2020. Kravet ble fremmet i 2015, og tvistegrunnlaget forelå således da sikrede tegnet forsikring i 2020. Tvisten ble ikke løst i 2015 da motparten ikke ville imøtekomme kravet om tinglysning av veiretten. Tvisten blusset opp igjen i 2020, og det er klar årsakssammenheng mellom sakene. Tvist oppstod i 2015 før sikrede overtok og tegnet forsikring på hytta. Forsikringstilfellet har følgelig inntruffet utenfor forsikringsperioden hos Tryg.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig under rettshjelpforsikringen.

Saken gjelder en tvist mot grunneier som oppsto i september 2015 da grunneier motsatte seg tinglysning av veiretten til hyttene. Grunneier erkjente veiretten, og hytteeierne lot spørsmålet om tinglysning utstå. Nemnda forstår saken slik at det deretter ikke var noen aktivitet vedrørende veiretten fra noen av partene før hytteeierne høsten 2020 ble oppmerksom på at grunneier planla å selge eiendommen uten å opplyse om veiretten. Tvisten oppstod på ny ved at grunneieren ikke underskrev på erklæring som erkjente veiretten, og hytteeierne fremmet krav for jordskifteretten 13.10.20.

Selskapet avviser ansvar fordi tvisten i 2020 er en fortsettelse av tvisten i 2015. Spørsmålet er når forsikringstilfellet for sikredes forsikring inntraff. Forsikringen gjelder "når sikrede er part i tvist i egenskap av eier eller fester av forsikret eiendom". Det heter videre at:

> Med tvist forstås at et krav er fremsatt og bestridt, helt eller delvis, muntlig eller skriftlig. Tvisten må ha oppstått mens forsikringen er i kraft.

Nemnda forstår dette slik at forsikringstilfellet oppstår når et krav fremsettes av sikrede som eier/fester av eiendommen og blir bestridt av en motpart. Sikrede var ikke part "i egenskap av eier eller fester" i den opprinnelige saken mot grunneieren. Det var derfor ikke inntruffet noe "forsikringstilfelle" under en rettshjelpforsikring for hans del. Sikrede overtok eiendommen i desember 2015 og kan derfor først regnes som "part i egenskap av eier eller fester" fra dette tidspunktet. En tvist mellom andre parter utgjør ikke noe forsikringstilfelle under sikredes forsikring. Hvis selskapet ønsker å avgrense mot andre tvister eller risiko for slike tvister som eksisterer før forsikringsavtalen inngås, må dette løses gjennom reglene om opplysningsplikt i fal. § 4-1 flg.

Selskapet viser til FSN-1270. Her var vilkårene utformet annerledes, og det var ingen definisjon av tvistebegrepet. Nemnda kan uansett ikke se at en enkeltstående avgjørelse fra 1991 er avgjørende for denne saken.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).